

คำนำ

โลกเราทุกวันนี้มีแต่ความวุ่นวาย หาความสงบสุขมิได้ ทั้งนี้เพราะมนุษย์ส่วนใหญ่ปล่อยใจไปตามอำนาจของราคะ โลภะ โทสะ โมหะ ใจไม่มีหลักมีเกณฑ์ ท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน ได้เทศน์เกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ว่า

“ธรรมตาของจิตที่มีกิเลส พอมีอะไรมายั่วชนิด ๆ ส่งเสริมชนิด ๆ มันเป็นบ้าไปทันที ทันควันที่เดียวแหละ นี่ไม่ว่าใจใคร ว่าให้ใจเราใจท่านที่อยู่ด้วยกัน และรู้อยู่ด้วยกันนี่แหละ มันลืมหืมดวงนี้ เพราะจิตไม่มีหลัก....”

(เข้าสู่แดนอวกาศของจิตของธรรม หน้า ๓๓)

“...ถ้าใจมีหลักมีเกณฑ์ การปฏิบัติย่อมมีหลักมีเกณฑ์ ใจเป็นหลักใหญ่ของการปฏิบัติ ถ้าจิตมีหลักแล้วเป็นยังงี้ก็ไม่หวั่นไม่ไหว

เราจึงถือหลักใจเป็นสำคัญ ข้อปฏิบัติถ้าใจไม่มีหลักก็หาหลักเกณฑ์ไม่ได้ ถ้าใจเป็นหลักอยู่แล้วการปฏิบัติย่อมเป็นหลักเป็นเกณฑ์สม่ำเสมอ จิตมีหลักย่อมไม่ฝ่าฝืน เหตุผลธรรมดาธรรม...”

(รากแก้วของศาสนา หน้า ๑๕๖)

“...ผู้นำที่มีใจเป็นหลักและแนะนำสั่งสอนผู้มาอยู่อาศัยด้วยการอบรมให้การศึกษาก็เป็นหลักเป็นเกณฑ์ที่แน่ใจตายใจได้ ถ้าหลักใจไม่มี คนอื่นก็ไม่เกิดประโยชน์ตัวเองก็ไม่เกิดประโยชน์ นอกจากนั้น ยังจะเป็นความเสื่อมเสียแก่ตนเองอีก ไม่ใช่ชองดี ผู้นำคนอื่น ตัวเองต้องมีหลักเกณฑ์เครื่องนำทาง คนอื่นจึงจะได้รับประโยชน์ด้วย...”

(ศาสนธรรมปลูกคนให้ตื่น หน้า ๑๔๕)

“...ครูบาอาจารย์องค์ใดที่ท่านดำเนินมาเป็นสภาวะของพวกเราในวงปัจจุบันนี้ก็ ได้เคยศึกษากับท่านมาพอสมควร องค์ใดก็เดินตายกันทั้งนั้น ฟังแล้วลืมหืมไม่ลง เพราะเป็นอุบายที่เด็ด ๆ เผ็ด ๆ ร้อน ๆ ที่ท่านนำมาใช้ กิเลสไม่ตายท่านก็ตาย นั่นฟังซิ แต่สุดท้ายกิเลสตายท่านยัง ครองวิมุตติธรรม วิมุตติจิตภายในจิตใจ เพราะความผาดโผนโจน

ทะยานกับกิเลส ท่านไม่มีความท้อถอยอ่อนแอ ท้อแท้เหลวไหลเหมือนเรา ๆ ท่าน ๆ ที่เป็นอยู่เวลานี้ ให้ยึดมาเป็นหลักเป็นเกณฑ์ ถ้าเราอยากชนะ...”

(ก้าวเดินตามหลักศาสนธรรม หน้า ๓๓๗)

ท่านอาจารย์ได้บำเพ็ญเพียรโดยไม่ท้อถอย ยอมสละตาย ไม่ยอมแพ้กิเลส โดยใช้อุบายต่าง ๆ ต่อสู้ จนกระทั่งได้มาอบรมสั่งสอนศิษย์อยู่ ณ วัดป่าบ้านตาดในปัจจุบันนี้ ท่านได้เทศน์อบรมสั่งสอนทั้งพระภิกษุสามเณรและฆราวาส ซึ่งได้มีการถอดเทปและนำบางส่วนมาจัดพิมพ์เป็นหนังสือจำนวนถึง ๒๓ เล่ม แจกจ่ายให้บรรดาสาธุศิษย์ได้ศึกษาเป็นเวลานานเกือบ ๔๐ ปีแล้ว บรรดาศิษย์จึงมีความคิดที่จะรวบรวมเทศน์ของท่านอาจารย์ และคัดส่วนที่เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการบำเพ็ญความเพียรของท่านอาจารย์ อันประกอบด้วยศรัทธา วิริยะ สติ สมาธิ และปัญญา มาประมวลกันเป็นเรื่อง “หลักของใจ” เพื่อศิษย์ทั้งหลายจักได้ศึกษาและยึดถือเป็นแบบอย่าง เพื่อสร้างหลักของใจที่มั่นคงและให้มีสติและกำลังใจเข้มแข็งต่อสู้กับกิเลสในยามที่เกิดความอ่อนแอ ท้อแท้เบื่อหน่าย หรือเพลิดเพลินไปตามอำนาจของกิเลส

การจัดทำหนังสือเล่มนี้ สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์ของท่านพระสุตใจ ทันทมโน วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี ได้สละเวลาอันมีค่าของท่านให้คำแนะนำปรึกษา รวบรวมบางตอน และเขียนเพิ่มเติมบางตอนให้ ตรวจแก้ไขและตั้งชื่อหัวข้อบางหัวข้อให้ จึงกราบขอบพระคุณท่านพระสุตใจ ทันทมโน ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

เนื่องจากการจัดทำหนังสือนี้ใช้วิธีคัดเอาบางตอนจากหนังสือเทศน์ของท่านอาจารย์หลาย ๆ เล่มมาปะติดปะต่อเรียงลำดับเอาตามความเข้าใจของผู้รวบรวมเอง ดังนั้น จึงอาจมีข้อผิดพลาดได้ หากมีสิ่งใดผิดพลาดและไม่เหมาะสม ผู้รวบรวมจัดพิมพ์ขอกราบขอขมาต่อท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน ที่เคารพบูชายิ่งของบรรดาศิษย์ไว้ ณ ที่นี้ด้วย และผู้รวบรวมขอน้อมรับผิดนี้ไว้แต่ผู้เดียว

ศิษย์ทั้งหลายขอถวายอานิสงส์ของการจัดพิมพ์หนังสือนี้เป็นพุทธานุชา ธรรมบูชา สังฆบูชา และเพื่อบูชาพระคุณของท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน ผู้ได้อุทิศกายใจและถวายชีวิตเพื่อเผยแผ่ศาสนาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอย่างไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยากมาเป็นเวลานานเกือบ ๔๐ ปีแล้ว ขอท่านอาจารย์เจริญด้วยอายุ วรรณะ สุขะ ยั่งยืนนาน อยู่เป็นหลักใจและร่วมโพธิ์ร่มไทรแก่บรรดาศิษย์ที่หวังยึดเหนี่ยวเกี่ยวเกาะในพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าตลอดชั่ววันรันดร์

คณะผู้จัดพิมพ์

สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๓